

Väestönmurros ja perusopetus

Mitä koululaisikäluokkien kehityksessä on tapahtunut ja tulee tapahtumaan? Mitä muutos merkitsee?

Kuntaliitto maaliskuu 2024

Mitä on tapahtunut koululaisikäluokkien kehityksessä 2010-luvulla?

Ala- (vl. 1-6) ja yläkouluikäisten (vl. 7-9)
toteutunut kehitys

Keskeisiä käsitteitä ja määritelmiä

Koululaisikäluokat = 7-15-vuotiaiden ikäryhmä

Alakouluikäiset = 7-12-vuotiaat

Yläkouluikäiset = 13-15-vuotiaat

Lapset, lasten ikäryhmä = 0-15-vuotiaat

Vieraskielinen = henkilö, jonka kieli väestörekisterissä on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai jokin saamen kielistä. Mahdollista vaihtaa henkilön toimesta.

Kuntien välinen muuttoliike = kuntarajat ylittävää, maan sisällä tapahtuvaa muuttoa. Voidaan jakaa tulomuuttoon (kuntaan muuttaneet), lähtömuuttoon (kunnasta muuttaneet) ja nettomuuttoon (edeltävien erotus).

Hedelmällisessä iässä oleva väestö = 15-49-vuotiaat (tai alle 49-vuotiaat), yleensä naiset. Ikäryhmä, jossa lähes kaikki synnytykset tapahtuvat. Työssä käytetty välillä tiiviimpää ikäryhmää (esim. 20-39-vuotiaat), joissa suurin osa synnytyksistä tapahtuu.

Hedelmällisyysluku = Yhtä naista kohden laskettua syntyvyyttä tiettyinä ajankohtana, voidaan jakaa erikoishedelmällisyyslukuun ja kokonaishedelmällisyyslukuun.

Erikoishedelmällisyysluku = tietyn ikäiselle tai ikäisille naisille keskimäärin syntyvä lapsiluku valitun ajanjakson perusteella.

Kokonaishedelmällisyysluku = Laskennallinen lasten määrä, jonka nainen synnyttää kyseisen vuoden hedelmällisyyden säilyessä samalla tasolla koko hedelmällisen kauden ajan (tässä tarkastelussa ikävuodet 15-49). Eroaa lopullisesta lapsiluvusta huom!

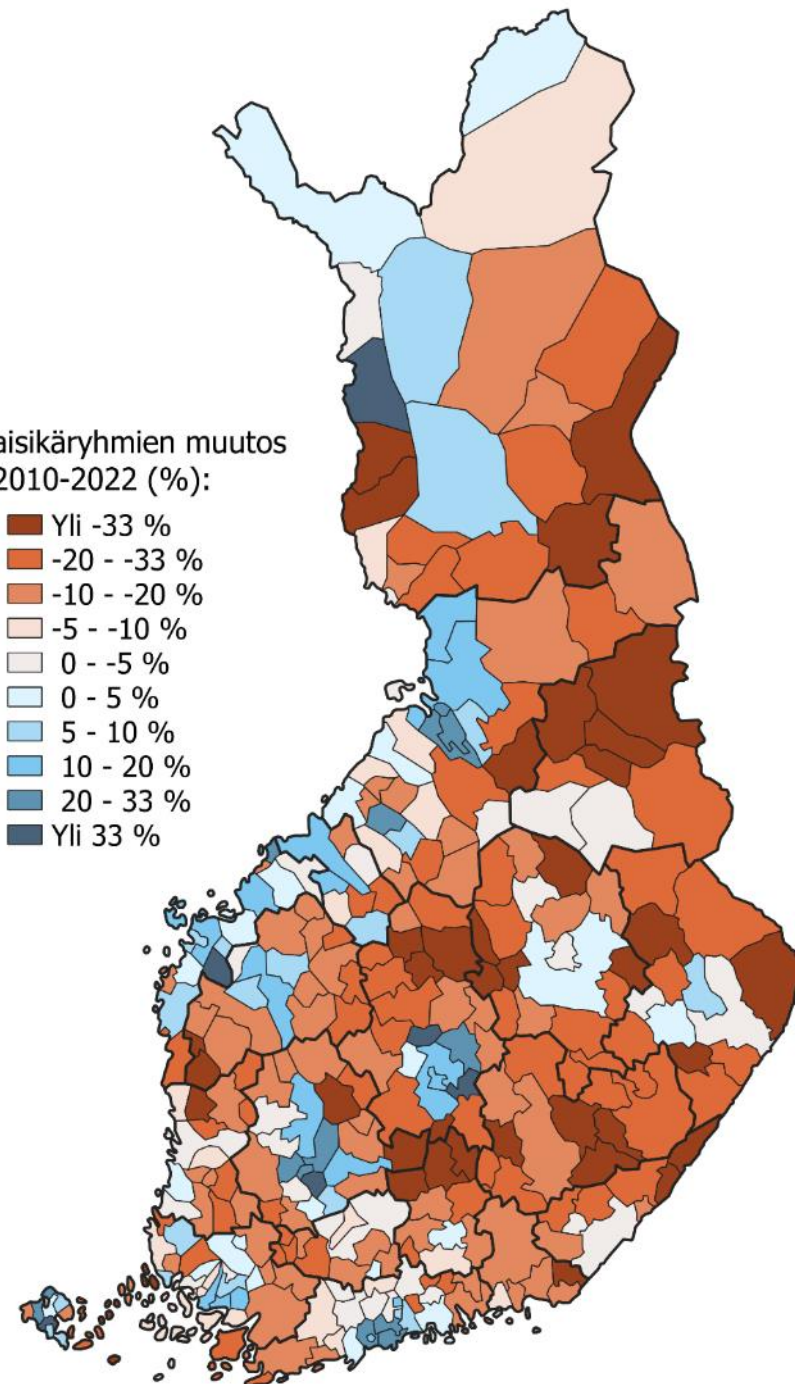
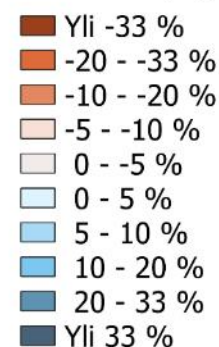
Lapsimäärän muutosten vaikutukset

- 1. Koululaisikäluokat kasvoivat kansallisesti, mutta alle kouluikäisten määrä on laskenut 2010-luvulla voimakkaasti.** Vuosien 2010-2022 aikana 7-15-vuotiaiden määrä kasvoi koko maassa noin 24 000 henkilöllä, mutta alle 7-vuotiaiden määrä väheni jopa 73 500 henkilöllä samaan aikaan.
- 2. Etenkin suomenkielisten lasten määrä on kehittynyt heikosti vuosien 2010-2022 aikana,** alle kouluikäisten suomenkielisten lasten määrä väheni yli 90 000 henkilöllä. 7-15-vuotiaiden suomenkielisten määrä väheni taas noin 9 000 henkilöllä. Myös ruotsinkielisten alle kouluikäisten määrä väheni, mutta hillitymmin kuin suomenkielisten lasten määrä.
- 3. Vieraskielisten 0-15-vuotiaiden määrä on kasvanut noin 55 000 henkilöllä vuosien 2010-2022 aikana.** Vieraskielisten osuus koko ikäryhmästä kohosi noin 10,5 prosenttiin vuonna 2022 verrattuna vuoden 2010 noin 4,5 prosenttiin. Kasvua selittää maahanmuutto, mutta myös suomen- ja ruotsinkielisten lasten määrän kehitys 2010-2022 aikana.
- 4. Aluetason kehityserot ovat erittäin suuria ja heijastelevat koko väestönkehityksen eroja.** Vaikka koululaisikäluokkiin kuuluvien määrä kasvoi, kasvua tapahtui vain joka viidennessä kunnassa vuosien 2010-2022 aikana. **Koululaisikäluokat supistuivat yli 20 prosentilla 100 kunnassa.** Maahanmuuton vaikutus jakautuu epätasaisesti kuntien kesken. Selvä enemmistö vieraskielisten koululaisikäluokkien kasvusta kohdistui vain suurimpiin kaupunkeihin ja pääkaupunkiseudulle.

Koululaisikäluokkien kasvu ei jakaudu tasaisesti kuntien kesken

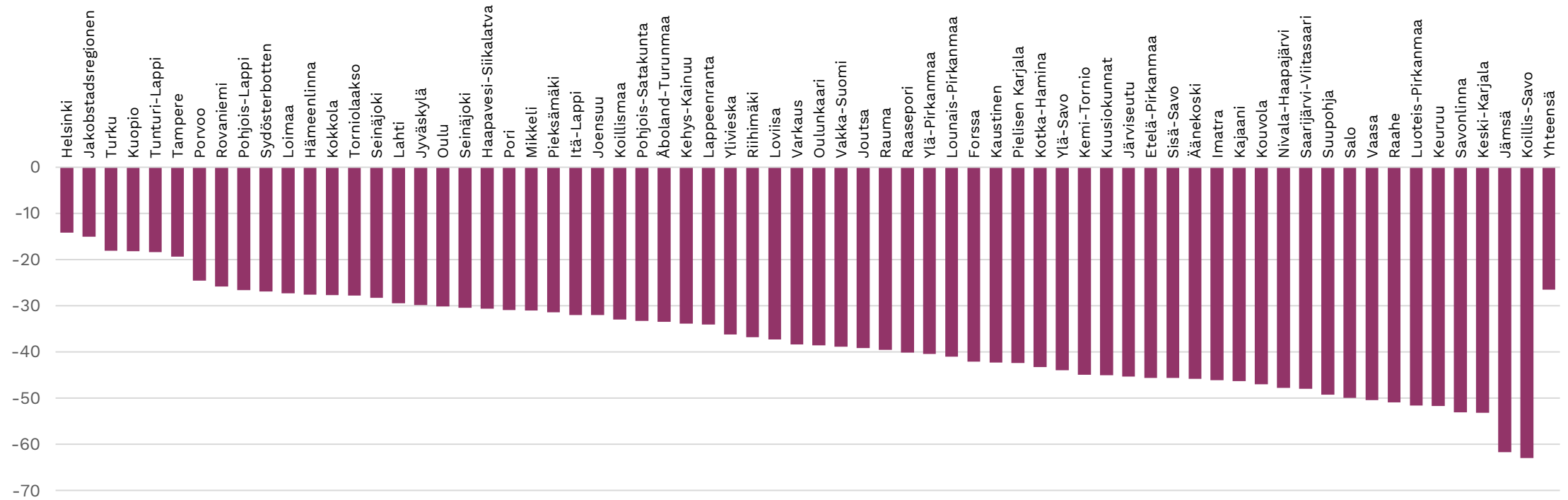
- **Vuosien 2010-2022 aikana koululaisikäluokkien (7-15-vuotiaat) määrä kasvoi koko maassa noin 24 000 henkilöllä.** Vaikka koululaisikäluokkiin kuuluvien määrä kasvoi, kasvua tapahtui vain joka viidennessä kunnassa vuosien 2010-2022 aikana.
- Koululaisikäluokkien kasvusta nauttivat kunnat olivat vähemmistö. **100 kunnassa koululaisikäluokat supistuivat yli 20 prosentilla.** Yksittäisissä kunnissa ikäluokat supistuivat tätäkin rajummin, jopa yli kolmanneksella.
- Kuntien välistä eroa selittää etenkin pitkään jatkuneet väestönkehityksen erot, **maahanmuuton kohdentuminen sekä hedelmällisessä iässä olevan väestön kehitys.**
- Huomionarvoisesti alle 7-vuotiaiden määrä väheni jopa 73 500 henkilöllä samaan aikaan koko massa, ennakoiden tulevaa suuren muutoksen vaikutusta koulutuspalveluissa.

Koululaisikäryhmien muutos 2010-2022 (%):

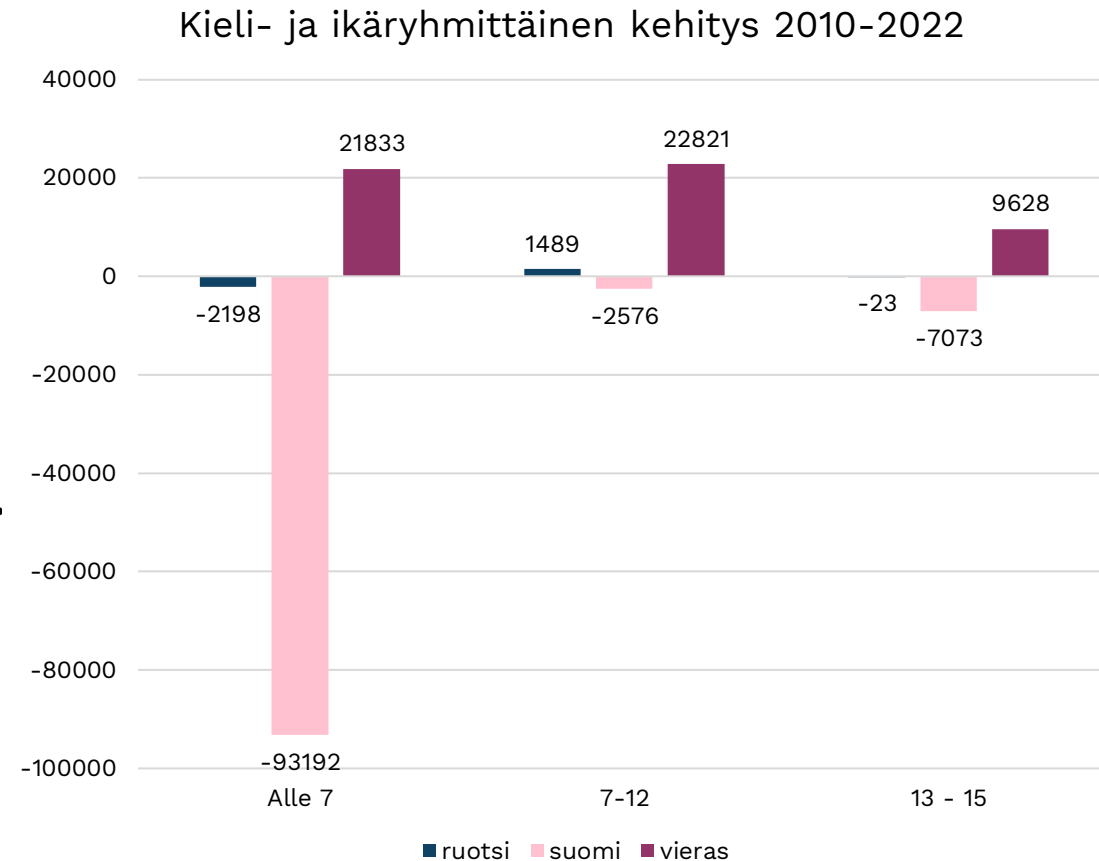
Syntyvyyden lasku näkyi jo ajanjaksolla 2010–2022, 0-vuotiaiden määrä laski kaikissa seutukunnissa

0-vuotiaat, muutos (%) 2010–2022 seutukunnittain (ei sis. Ahvenanmaata)

Kotimaisissa kieliryhmissä 0-15-vuotiaiden määrän kehitys on ollut heikkoa

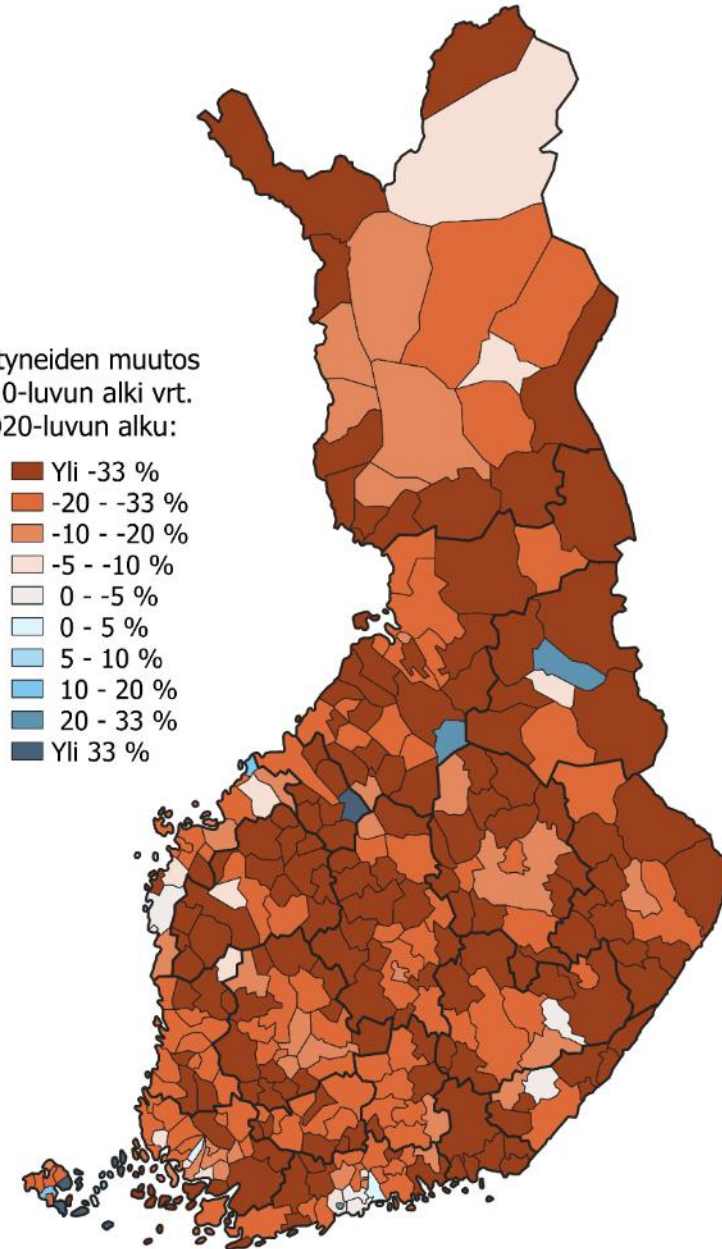
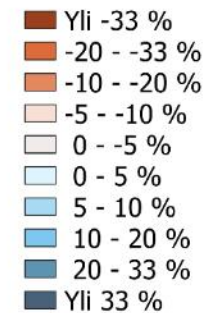
- **Suomenkielisten lasten määrä on kehittynyt heikosti vuosien 2010-2022 aikana.** Alle kouluikäisten suomenkielisten lasten määrä väheni yli 90 000 henkilöllä. 7-15-vuotiaiden suomenkielisten määrä väheni noin 9 000 henkilöllä.
- Myös ruotsinkielisten alle kouluikäisten määrä väheni, mutta hillitymmin kuin suomenkielisten lasten määrä.
- **Heikkoa lapsimäärän kehitystä selittää vähenevä hedelmällisessä iässä oleva väestö ja syntyvyyden lasku.**
- **Vieraskielisten 0-15-vuotiaiden määrä on kasvanut noin 55 000 henkilöllä vuosien 2010-2022 aikana.** Kasvua selittää maahanmuutto suoraan (lasten maahanmuutto) ja epäsuoraan (hedelmällisessä iässä olevien maahanmuutto).

2010-luvulla alkanut syntyvyyden romahdus vaikuttaa esi- ja perusopetukseen

- **Koulun aloittavan ikäluokan koko on kansallisesti ja suuressa enemmistössä kuntia pääsääntöisesti riippuvainen syntyvyydestä.** Suurimmassa osassa kuntia selvästi alle 10 prosenttia koulun aloittavan ikäluokan koon kasvusta tai pienenemisestä selittyy muuttoliikkeellä.
- **Alle kouluikäisten voimakas lasku 2010-luvulla on suora seuraus historiallisen matalalle laskeneesta syntyvyydestä.** Syntyneiden vuosittainen määrä väheni koko maassa vuosien 2010-2022 aikana 61 000 lapsesta 44 000 lapseen. Vuoden 2023 syntyneiden määrä jäi vielä tätäkin matalammaksi (43 300 syntynyttä).
- **Syntyneiden määrän lasku on seuraus kokonaishedelmällisyyden laskusta, ei hedelmällisessä iässä olevan väestön laskusta.** Yhtä naista kohden laskettuna syntyvien lasten määrä on vähentynyt.
- **Syntyneiden määrä laskee kaiken tyyppisillä alueilla ja lähes kaikissa kunnissa.** Suhteellinen muutos oli hillityin pääkaupunkiseudulla ja voimakkain pienissä kaupungeissa ja osissa maaseutukuntia.

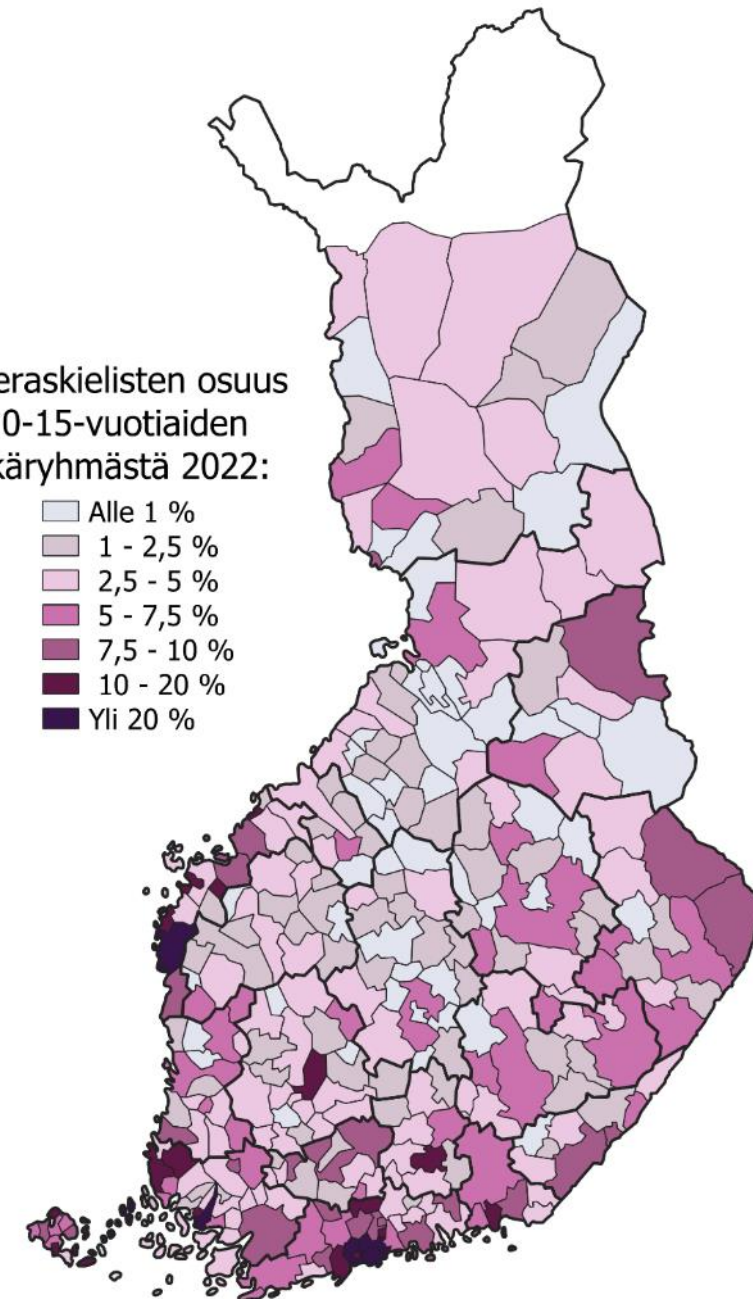
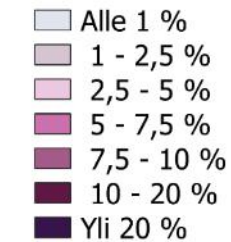
Syntyneiden muutos
2010-luvun alki vrt.
2020-luvun alku:

Vieraskielisten lasten osuus on kasvanut voimakkaasti, mutta alueelliset erot ovat suuria

- **Koko maan lapsista (0–15-vuotiaat) hieman yli kymmenesosa oli vieraskielisiä (10,8 %) vuonna 2022.**
- Vieraskielisten lasten osuus kasvoi vuosien 2010–2022 aikana voimakkaasti (4,5 % vuonna 2010, 10,8 % vuonna 2022) vieraskielisen väestön kasvun takia, mutta myös kotimaisiin kieliryhmiin kuuluvien lasten heikon kehityksen takia.
- **Erot vieraskielisten lasten osuuksissa ovat valtavat.** Suurimmillaan pääkaupunkiseudun kunnissa 23 – 30 prosenttia lapsista on vieraskielisiä. Toisaalta edelleen osassa kuntia ei käytännössä ole vieraskielisiä lapsia.
- **Kaupunkien sisällä kaupunginosien väliset erot voivat olla suuria.** Yksittäisissä kaupunginosissa yli puolet lapsista on vieraskielisiä.

Vieraskielisten osuus
0-15-vuotiaiden
ikäryhmästä 2022:

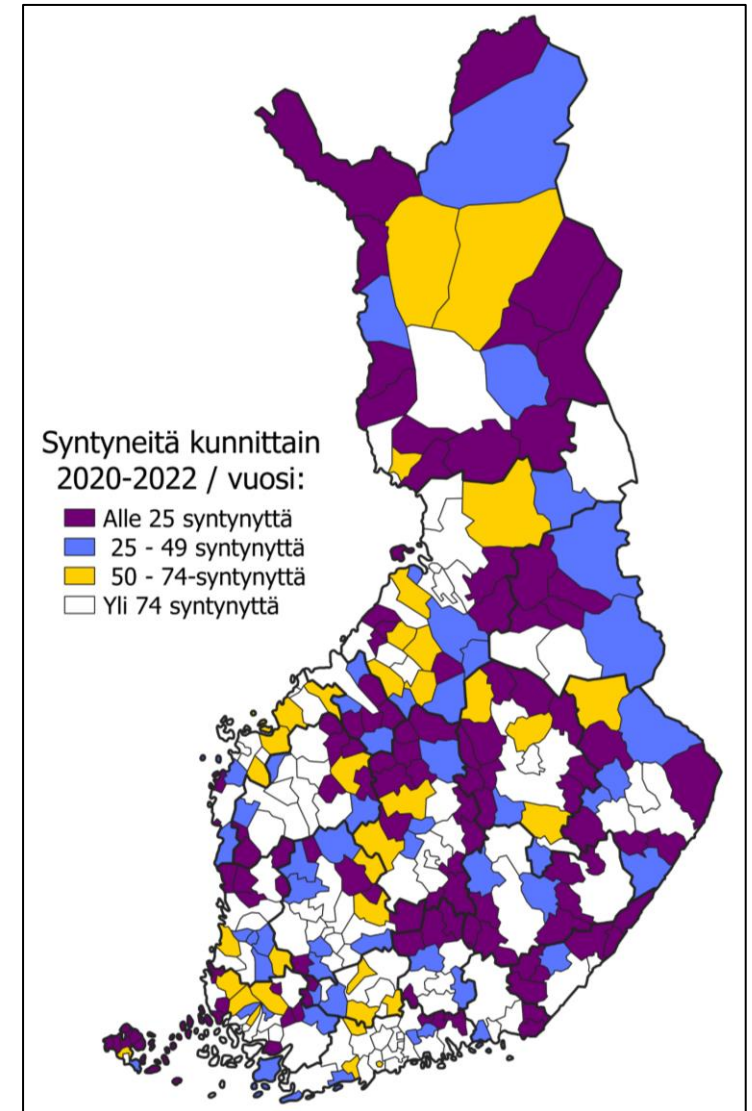
Missä kunnissa syntyi alle kolme koululuokkaa*?

118 kunnassa alle yksi koululuokka

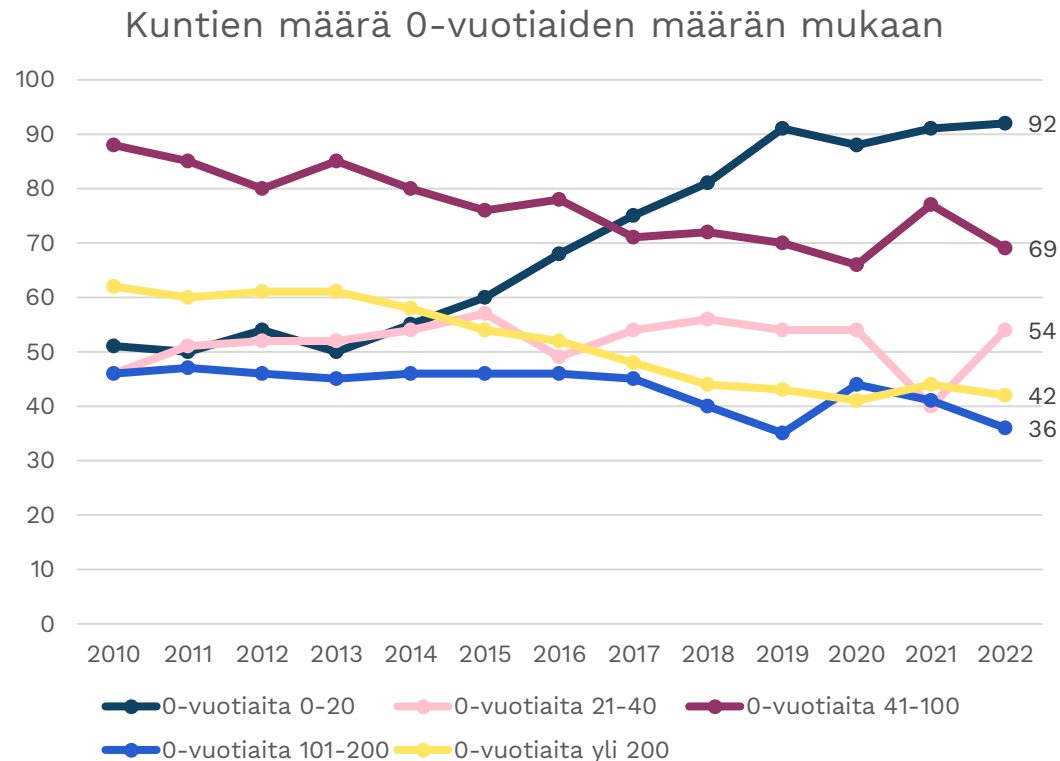
55 kunnassa 1 – 2 koululuokkaa

25 kunnassa 2 – 3 koululuokkaa

*Jos koululuokka on 25 henkilöä

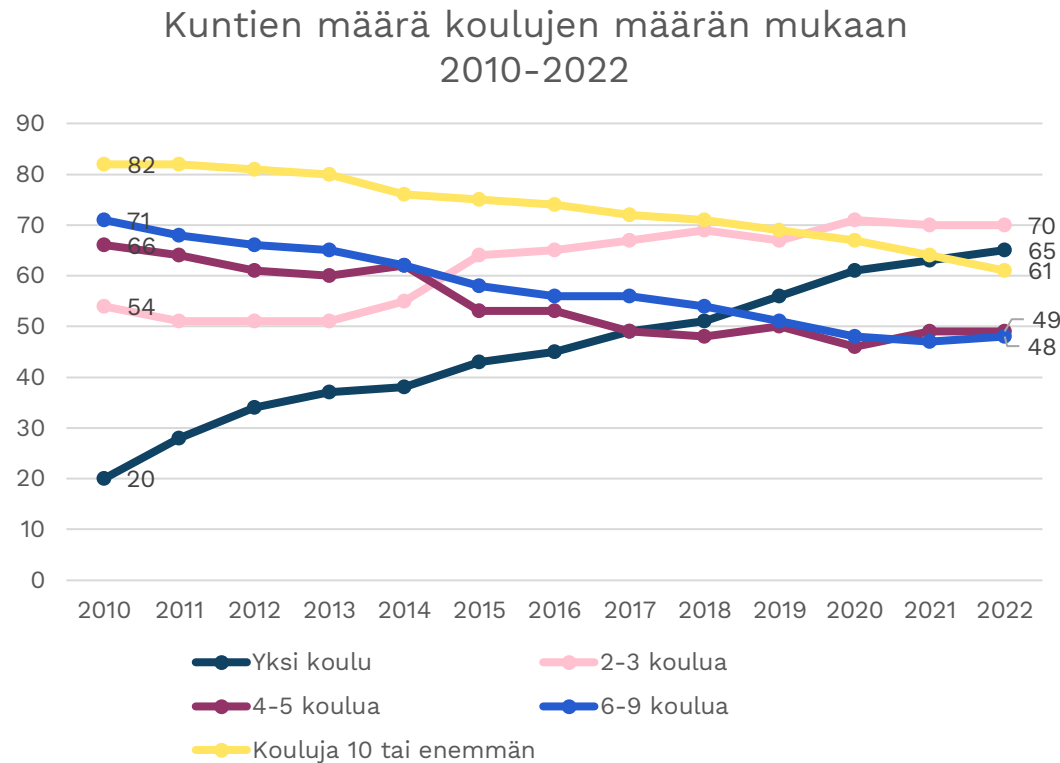

Syntyvyyden laskun ja väestömuutoksen haasteet koskettavat yhä useampaa kuntaa

- Pienen syntyvyyden kuntien määrä on kasvanut merkittävästi.
- Vuonna 2010 51:ssä kunnassa 0-vuotiaita oli alle 20 henkilöä. Vuonna 2022 vastaavien kuntien määrä oli 92.
- Karkeasti ottaen noin kolmanneksessa kuntaa koulun aloittaa vuonna 2029 alle 20 lasta, kun ei oteta huomioon muita väestömuutokseen vaikuttavia tekijöitä.
- Noin puolessa Manner-Suomen kunnista 0-vuotiaita oli alle 40 henkilöä vuonna 2022.
- Kun pienemmän syntyvyyden kuntien määrä kasvoi, suuremman syntyvyyden kuntien määrä vastaavasti väheni.
- Yli 200:n 0-vuotiaan kuntien määrä on laskenut 62 kunnasta 42 kuntaan vuodesta 2010 vuoteen 2022.

Kunnat ja koulujen määrä

- Yhden koulun kuntien määrä on kasvanut 2010-luvulla, joten yhä useammassa kunnassa on enää yksi peruskoulu.
- Vuonna 2010 20:ssä kunnassa oli yksi peruskoulu. Vuonna 2022 vastaavien kuntien määrä oli 65.
- Kahden tai kolmen koulun kuntien määrä nousi 54:stä 70:een vuodesta 2010 vuoteen 2022.
- Vuonna 2022 lähes puolessa (135 kpl) Manner-Suomen kunnista koulujen määrä oli 1-3 peruskoulua.
- Yhä harvemmassa kunnassa kouluja on enemmän kuin kolme.
- Niiden kuntien määrä, joissa kouluja oli neljä tai enemmän oli vuonna 2010 219. Vuonna 2022 näitä kuntia oli enää 158.

Kuntaliiton johtopäätökset

- Väestönmuutos heijastuu vääjäämättä kaikkien kuntien järjestämien palveluiden tarpeisiin ja kehittämiseen.
- Syntyvyys ja lasten määrän kehitys ovat merkityksellisiä kuntien päätöksenteossa riippumatta siitä kasvaako tai supistuuko ikäluokat.
 - Syntyvyys vaikuttaa eniten oppilasmääriin ja opetuksen järjestämiseen peruskouluissa.
 - Maan sisäinen muuttoliike ja maahanmuuton vaikutukset eivät ole yhtä merkityksellisiä palveluverkon osalta, vaikkakin eroja kuntien kesken on.
 - Vieraskielisten lapsien määrissä ja osuuksissa on tapahtunut selkeä kasvu peruskouluissa, mutta alueelliset erot ovat suuria.
- Kunnat ovat jo pitempään jatkuneessa haastavassa väestönmurroksessa vastanneet hyvin perusopetuksen saatavuuteen ja saavutettavuuteen perusopetuslain velvoitteiden ja vaatimusten mukaisesti.

Koululaisikäluokkien tuleva kehitys

Ala- (vl. 1-6) ja yläkouluikäisten (vl. 7-9) lasten vuosien 2022-2040

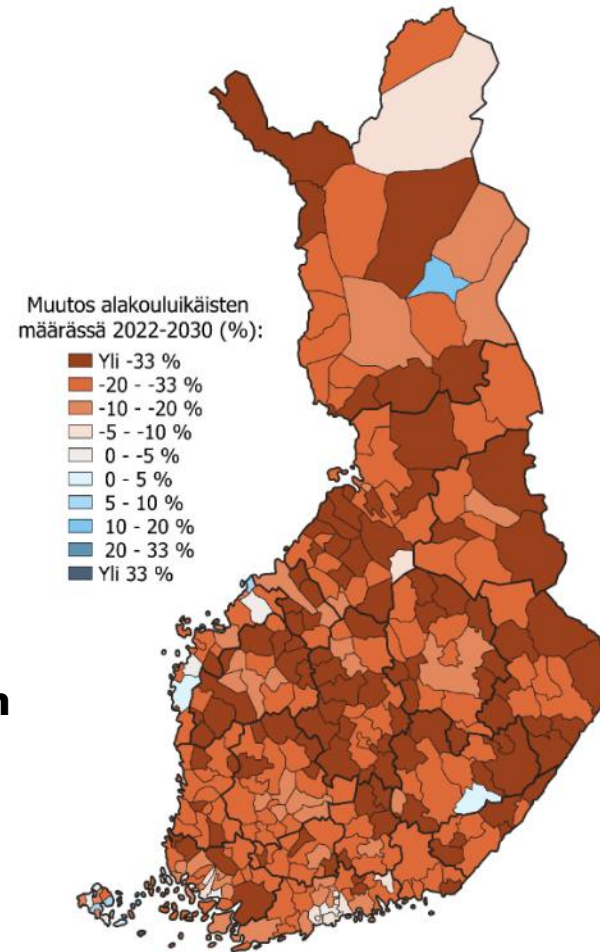
kehitys kunnittain kolmen väestöskenaarion perusteella

Koululaisikäluokat murroksessa

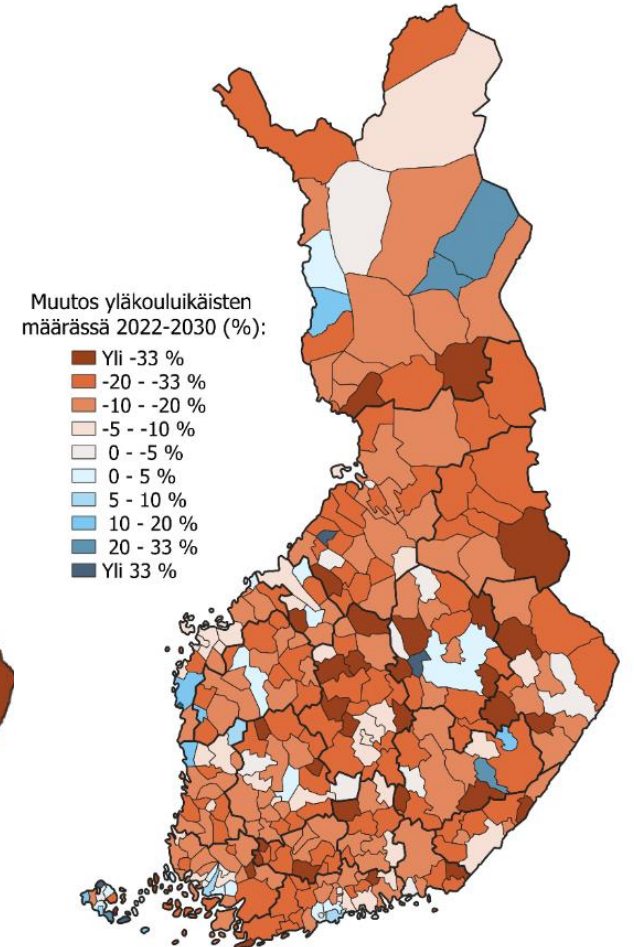
- 1. Peruskoulussa olevien määrä vähenee noin 80 000 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä,** 2010-luvulla jo laskeneen syntyneiden määrän seurauksena. Supistuminen on tämän takia myös suhteellisen varmaa, vaatisi täysin aiemmasta poikkeavaa maahanmuuttoa tai aluetasolla muuta muuttoliikettä, jotta kehitys kääntyisi relevantisti.
- 2. Muutos kohdistuu erityisesti suomenkielisiin, joiden määrä vähenee jopa 100 000 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä.** Ruotsinkielisten koululaisten määrä vähenee myös, mutta merkittävästi hillitymmin (myös suhteellisesti). Ero kotimaisten kieliryhmien välillä selittyy syntyvyyden eriävällä kehityksellä. **Vieraskielisten koululaisikäluokkien koko kasvaa sen sijaan vuosien 2022-2030 aikana noin 19 000 henkilöllä,** maahanmuuton ja aiemmin tapahtuneen maahanmuuton takia. Vieraskielisten osuus koululaisikäluokista kasvaakin tämän takia merkittävästi.
- 3. Koululaisikäluokat pienentyvät 2020-luvulla melkein kaikissa kunnissa,** sillä syntyvyyden lasku heijastui koko maahan. **Laskun voimakkuus kuitenkin vaihtelee:** pääkaupunkiseudulla muutos on hillitty, kun taas yksittäisisissä pienemmissä maaseutukunnissa koululaisikäluokkien koko jopa puolittuu. **Muutoksen suuruus on pitkälti sidottu syntyvyyden laskun voimakkuuteen sekä muun väestönkehityksen tilaan,** alueilla, joissa väestöpohja on kasvanut 2010-luvulla muutos on hillitympi. Toisaalta jo monissa maakuntakeskuksissa koululaisten määrä laskee jopa tuhansilla henkilöillä.
- 4. Vieraskielisten koululaisten määrä ja osuus kasvaa epätasaisesti,** etenkin pääkaupunkiseudulla sekä osassa muita suuria kaupunkeja vieraskielisten lasten osuus nousee hyvin nopeasti.

Peruskoulussa olevien määrä vähenee noin 80 000 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä

- **2020-luvun oppilasmäärän muutos on peruskoulun historian suurin.** Voimakas supistuminen on suora ja pitkälti vääjäämätön seuraus 2010-luvulla jo laskeneesta syntyvyydestä. Poikkeama tästä vaatisi täysin aiemmasta poikkeavaa maahanmuuttoa. Muuttoliike voi vaikuttaa kuntien keskinäiseen kehitykseen, mutta oletettavasti vain maltillisesti.
- Oppilasmäärän väheneminen heijastuu erityisesti alakouluikäisiin 2020-luvulla, 2030-luvulla muutos jatkuu voimakkaana yläkouluikäisten ryhmässä, koska syntyvyys on pysynyt alhaisena.
- **Koululaisikäluokat pienentyvät 2020-luvulla melkein kaikissa kunnissa,** sillä syntyvyyden lasku heijastui koko maahan.

**Alakouluikäiset
2022-2030**

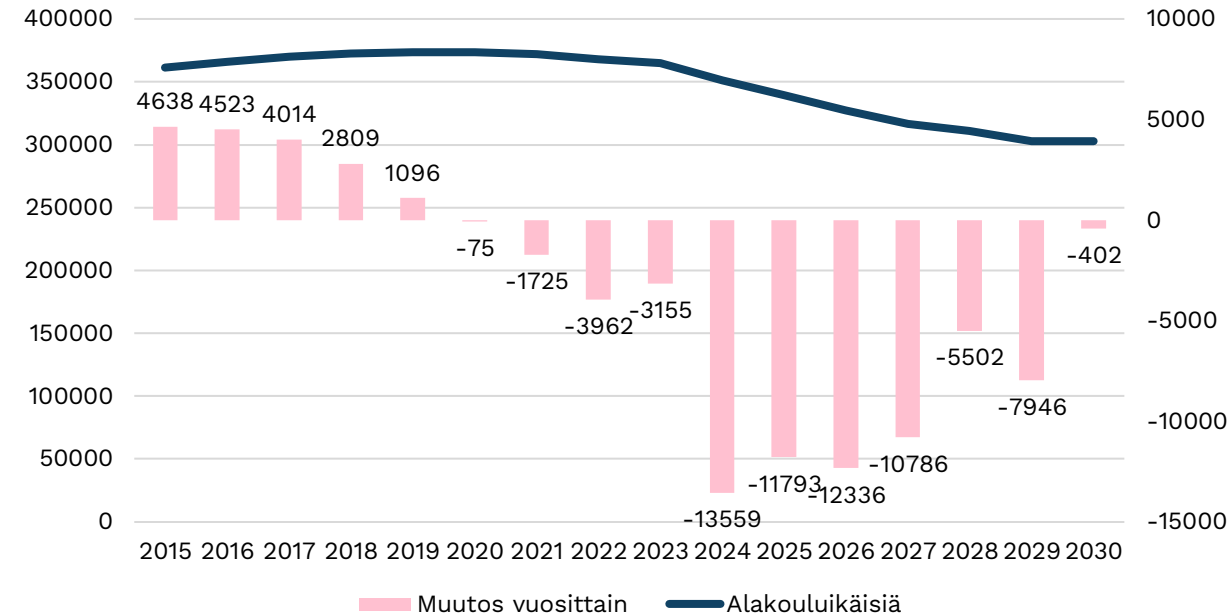
**Yläkouluikäiset
2022-2030**

Koululaisikäluokkien kehitys 2015-2030

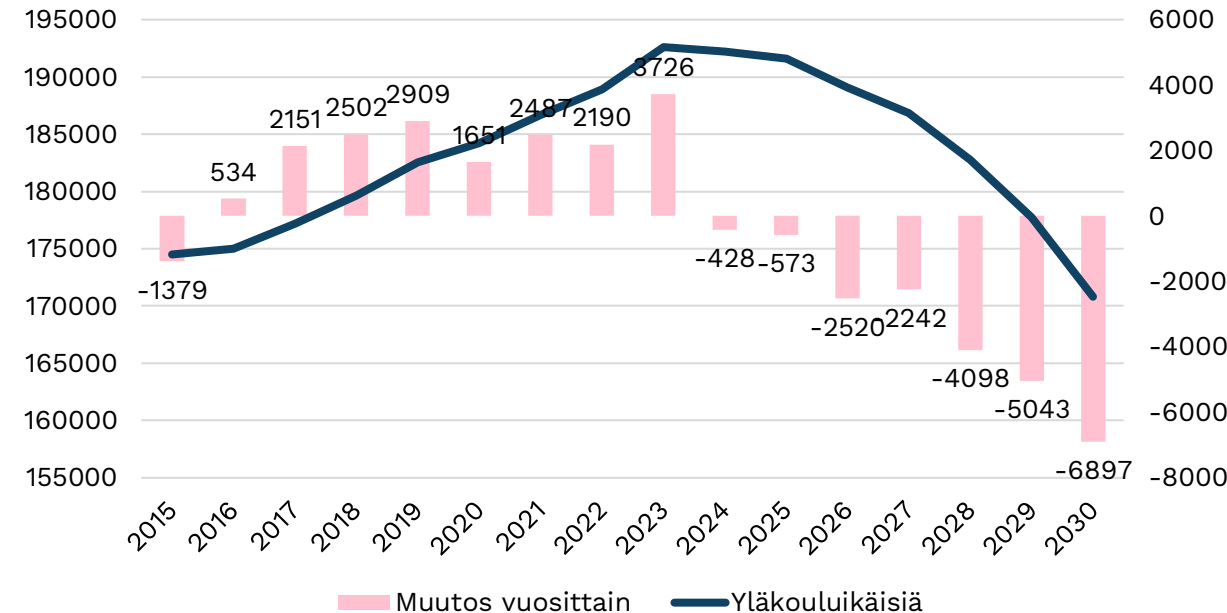
Kuvioissa on esitetty toteutunutta ja ennakoitua ala- ja yläkouluikäisten kehitystä vuosien 2015-2030 aikana.

- **Syntyvyyden lasku heijastuu ensin alakouluikäisten ryhmään 2020-luvulla.** Ikäryhmä kasvoi vuoteen 2020 asti, mutta tämän jälkeen ikäryhmä on alkanut supistumaan.
- **Voimakkain supistuminen ajoittuu vuosille 2024-2027,** joskin koko 2020-luvun muutos on huomattavaa. **Alakouluikäisiä on vuonna 2030 noin 62 300 henkilöä vähemmän kuin nyt.** Alakouluikäisten määrä vähenee myös vuonna 2031 hieman, tämän jälkeen kehitys riippuu syntyvyydestä.
- **Yläkouluikäisten ryhmässä supistuminen alkaa 2020-luvun puolivälissä.** Ikäryhmä supistuu 22 000 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä, mutta supistuminen jatkuu myös tämän jälkeen lähes varmasti, sillä tuleva syntyvyys vaikuttaa ryhmään vasta 2030-luvun puolivälissä.

Alakouluikäiset 2015-2030

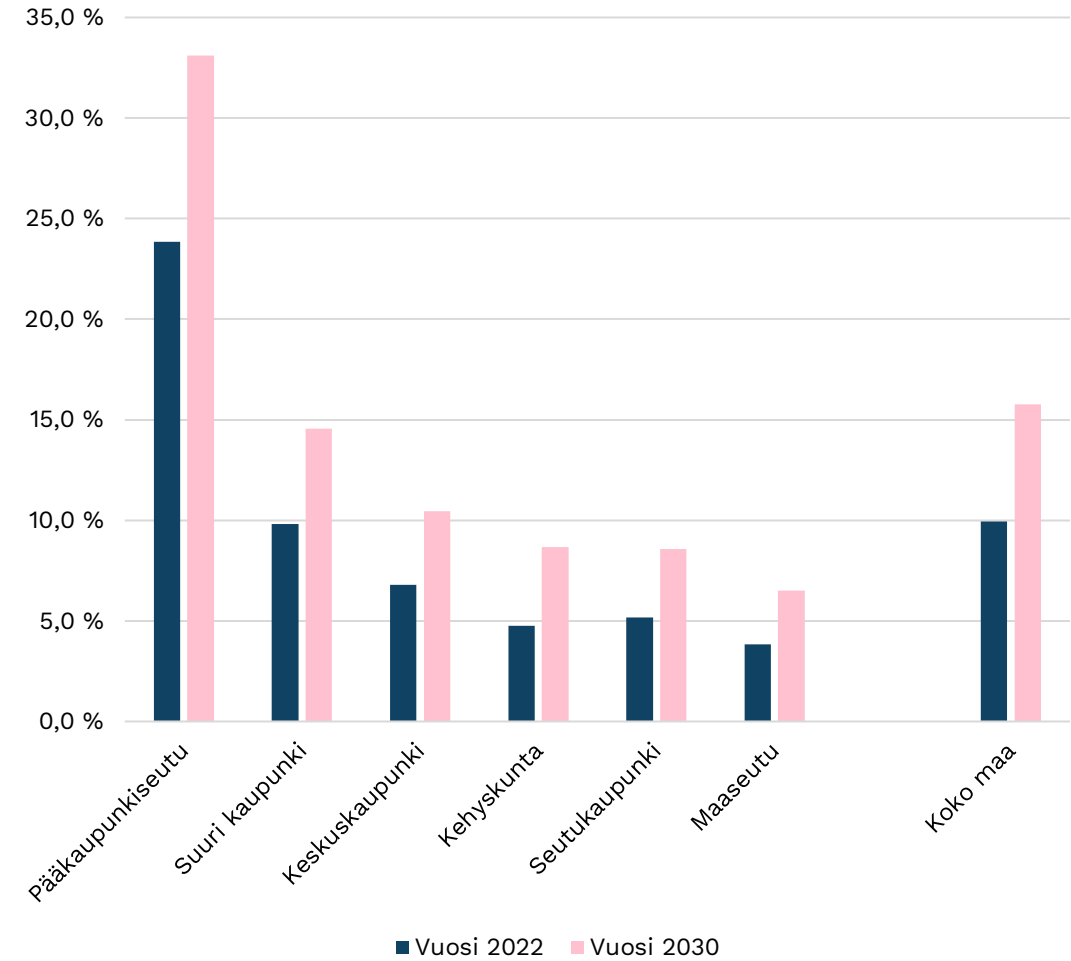
Yläkouluikäiset 2015-2030

Vieraskielisten koululaisten osuus ja määrä kasvaa jatkossa voimakkaasti

- **Alhaisen syntyvyyden vaikutus kohdistuu erityisesti suomenkielisiin 7-15-vuotiaisiin, joiden määrä vähenee jopa 100 000 henkilöllä vuoteen 2030 mennessä.** Ruotsinkielisten koululaisten määrä vähenee myös, mutta merkittävästi hillitymmin (myös suhteellisesti).
- **Vieraskielisten koululaisikäluokkien koko kasvaa sen sijaan vuosien 2022-2030 aikana noin 19 000 henkilöllä,** maahanmuuton ja aiemmin tapahtuneen maahanmuuton takia. Tämä tasaa alhaisesta syntyvyydestä johtuvaa kehitystä selkeästi.
- Vieraskielisten osuus koululaisikäluokista kasvaa näin ollen merkittävästi. Suurin osa vieraskielisistä lapsista opiskelee suomen- tai ruotsinkielisissä peruskouluissa. **Koko maassa vieraskielisten osuus kasvaa jopa 16 prosenttiin koko koululaisikäluokasta** vuoteen 2030 mennessä (nyt 10 prosenttia).
- **Vieraskielisten koululaisten määrä ja osuus kasvaa epätasaisesti,** etenkin pääkaupunkiseudulla sekä osassa muita suuria kaupunkeja vieraskielisten lasten osuus nousee hyvin nopeasti.

Vieraskielisten koululaisikäluokkien osuus 2022 ja 2030

Koululaisikäluokat 2030- luvulla

Ennakointi

Koululaisikäluokat 2030-luvulla

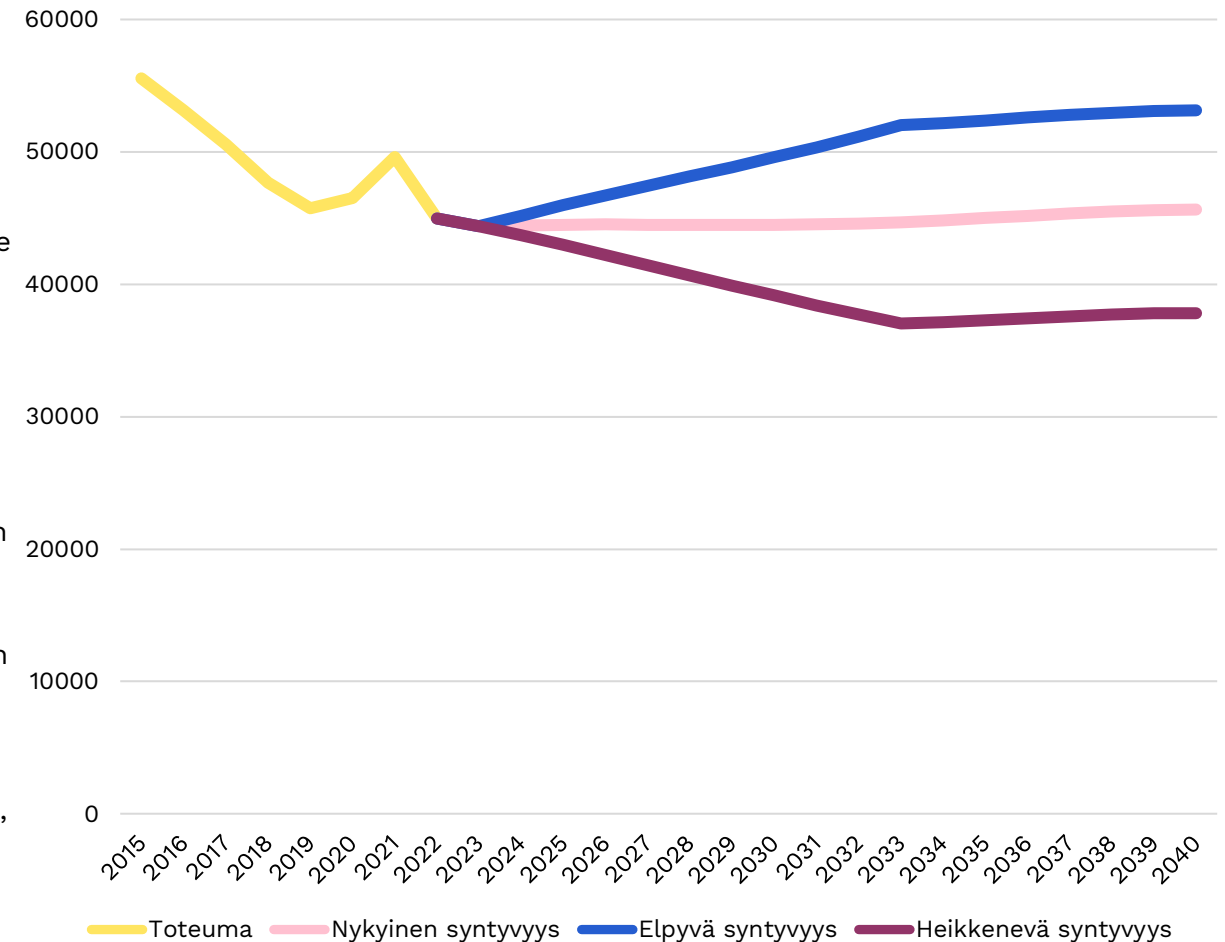
- 1. 2030-luvun koululaisikäluokkien kehitykseen liittyy suurempaa epävarmuutta kuin 2020-lukuun,** sillä vielä toteutumattomalla syntyvyydellä on merkittävä vaikutus koululaisikäluokkien kehitykseen. Selvityksessä **koululaisikäluokkien kehitystä mallinnettiin kolmella syntyvyyden skenaariolla,** joista yhdessä syntyvyys ei muutu, yhdessä syntyvyys kasvaa maltillisesti ja yhdessä laskee maltillisesti.
- 2. Syntyvyyden jäädessä nykytasolle, syntyvien määrä elpyy hieman 2030-luvulla väestönkasvun seurauksena,** mutta ilman merkittävää syntyvyyden nousua koululaisikäluokkien koko jää hyvin pitkäksi ajaksi nykyistä pienemmäksi. Toisaalta **syntyvyyden lasku EU:n alatasolle tarkoittaisi koululaisikäluokkien supistumista lähes 120 000 henkilöllä.** Ilman syntyvyyden kasvua kotimaisten kieliryhmien kehitys tulee säilymään heikkona myös 2030-luvulla.
- 3. Suurimmassa osassa kuntia pelkkä syntyvyyden laskun päättyminen ei riitä elvyttämään koululaisikäluokkia.** Enemmistössä Suomen kuntia samaan aikaan jatkuva hedelmällisessä iässä olevan väestön väheneminen johtaa myös 2030-luvulla vähenevään koululaisten määrään. **Suurimmissa kaupungeissa taas koululaisten määrä elpyy, ellei syntyvyys jatka laskuaan myös tulevaisuudessa.**
- 4. Osissa Suomen kuntia koululaisikäluokkien koko uhkaa jäädä tulevaisuudessa erittäin pieneksi.** Manner-Suomessa on vuonna 2040 noin 36 – 49 kuntaa, joissa on alle 100 peruskouluikäistä. Samalla yhä suurempi osa koululaisista asuu suurimmilla kaupunkiseuduilla.

Syntyneiden määrä ennusteessa

Kuviossa on tarkasteltu syntyneiden määrää kolmessa skenaariossa.

- Syntyneiden määrä on laskenut 2020-luvulla 191 vuoden matalimmalle tasolle ja kokonaishedelmällisyysluku kaikkien Pohjoismaiden matalimmalle tasolle. **2030-luvun koululaisikäluokkien kehitys riippuu kuitenkin 2020-luvun aikana tapahtuvista syntyvyyden muutoksista.** On suhteellisen varmaa, että nykyinen hedelmällisessä iässä oleva väestö ei tule saavuttamaan edeltävien ikäluokkien lapsilukua (ensimmäistä kertaa 1970-luvulta lähtien) (Väestöliitto 2023).
- **Jos kokonaishedelmällisyysluku jää vuosien 2022-2023 tasolle** vuodessa syntyy noin 44 500 lasta 2020-luvulla ja noin 45 500 lasta 2030-luvulla. Syntyneiden määrä kasvaa hieman väestönkasvun ja etenkin vieraskielisten määrän kasvun seurauksena.
- **On osin odotettua, että syntyvyys nousee lähivuosina** (esim. Nisén et al. 2019). Syntyvyyden elpyminen 2010-luvun keskitasolle palauttaisi vuosittain syntyvien määrän noin 52 000 henkilöön vuoteen 2030 mennessä.
- **Syntyvyyden yhä jatkuva voimakas lasku ei ole erityisen odotettua**, mutta syntyvyyden lasku nykytasollekin oli ennalta arvaamaton muutos. Jos Suomen syntyvyys laskee EU-maiden alatasolle (Välimeren maiden tasolle), Suomessa syntyisi enää noin 37 000 lasta 2030-luvulla. Teoriassa vieläkin suurempi pudotus on mahdollista, esimerkiksi osassa Itä-Aasian maita (Etelä-Korea ja Taiwan) kokonaishedelmällisyysluku jää selvästi alle yhden (Etelä-Korean syntyvyydellä Suomessa syntyisi n. 24 600 lasta vuodessa).

Syntyneet ennustejakson aikana kolmessa skenaariossa

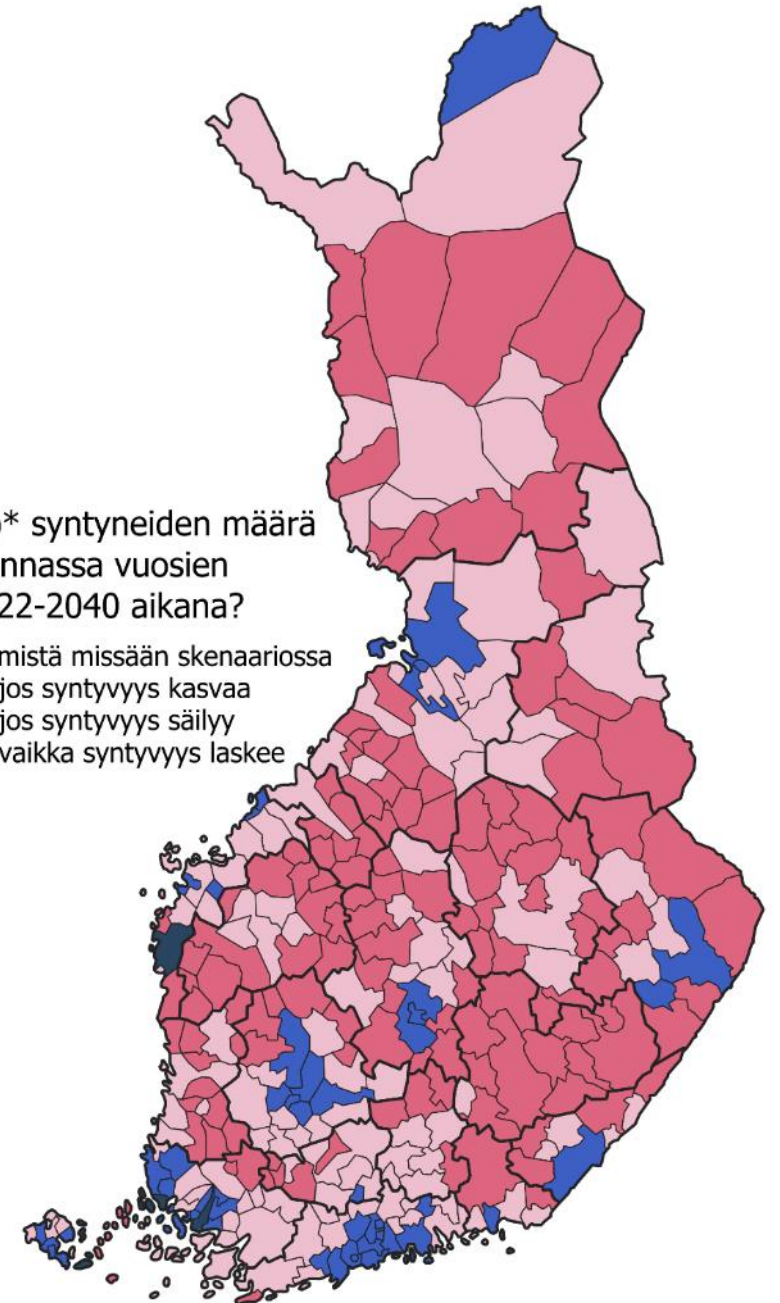
Mitä syntyvyyden elpyminen vaatii?

Kartassa on ryhmitelty kaikki kunnat neljään ryhmään sen mukaan, missä skenaarioissa syntyneiden määrä elpyy. Seuraavalla dialla on kuvattu syntyneiden määrän muutosta vuosien 2022-2040 välillä eri skenaarioissa.

- **Suurimman ”ryhmän” muodostavat 139 kuntaa, jossa syntyneiden määrä ei tule kasvamaan missään (selvityksen) skenaariossa.** Näissä kunnissa haasteena on voimakkaasti supistuva hedelmällisessä iässä oleva väestö: merkittäväkään syntyvyyden kasvu ei korvaa koko ajan vähenevää väestöpohjaa, jotka voivat saada lapsia. **Ryhmän kunnissa koululaisikäluokkien kehitys uhkaa jäädä pitkäaikaisesti negatiiviseksi** ja supistumiskiirteen katkaisu vaatii laajempia muutoksia väestönkehitykseen.
- **Toiseksi suurimman ryhmän muodostavat 116 kuntaa, joissa syntyvyyden kasvu (elpyvä syntyvyys –skenaariion mukaan) nostaa syntyneiden määrää.** Ryhmään kuuluu etenkin kehyskuntia ja keskuskaupunkeja. Näissä kunnissa hedelmällisessä iässä olevan väestön kehitys on hillittyä, minkä seurauksena riski voimakkaaseen supistumiskiirteeseen on hillitympi.
- **Suurin osa loppuista (48) kunnista sijoittuu ryhmään, jossa syntyneiden määrä kasvaa, kunhan syntyvyys ei enää laske.** Ryhmään kuuluu etenkin suuria kaupunkeja sekä osa kehyskunnista. Näissä kunnissa hedelmällisessä iässä oleva väestö kasvaa, mikä tukee elpymistä syntyvyyden romahduksesta. **Vain muutamassa kunnassa (6) syntyneiden määrä kasvaa, vaikka syntyvyys laskisi.**

Elpyykö* syntyneiden määrä kunnassa vuosien 2022-2040 aikana?

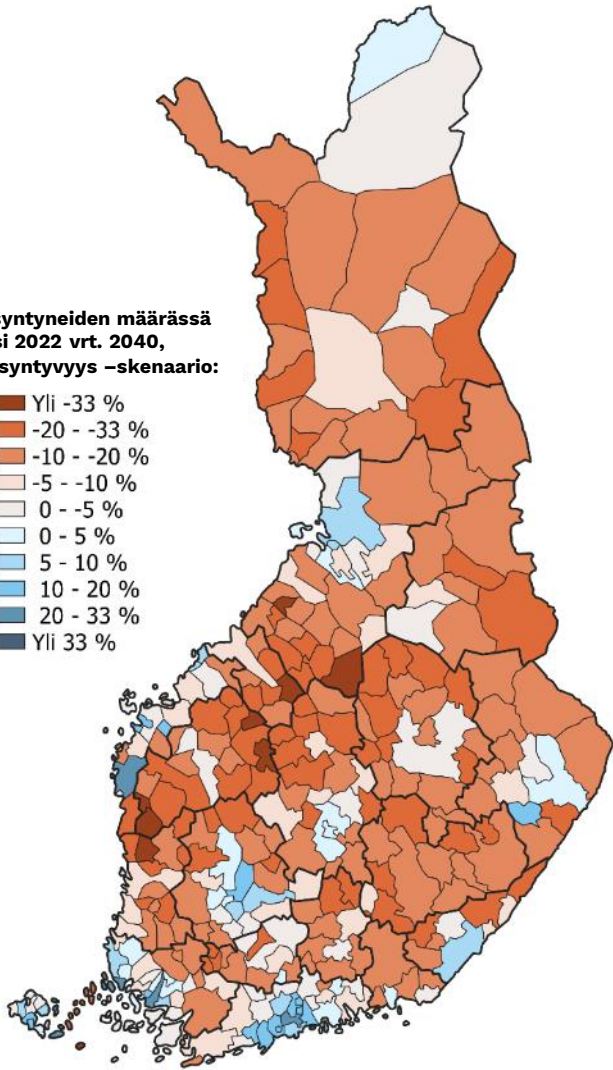
- Ei elpymistä missään skenaariossa
- Elpyy, jos syntyvyys kasvaa
- Elpyy, jos syntyvyys säilyy
- Elpyy, vaikka syntyvyys laskee

Syntyneiden määrän kehitys skenaarioittain 2022-2040

Muutos syntyneiden määrässä
vuosi 2022 vrt. 2040,
nykyinen syntyvyys -skenaario:

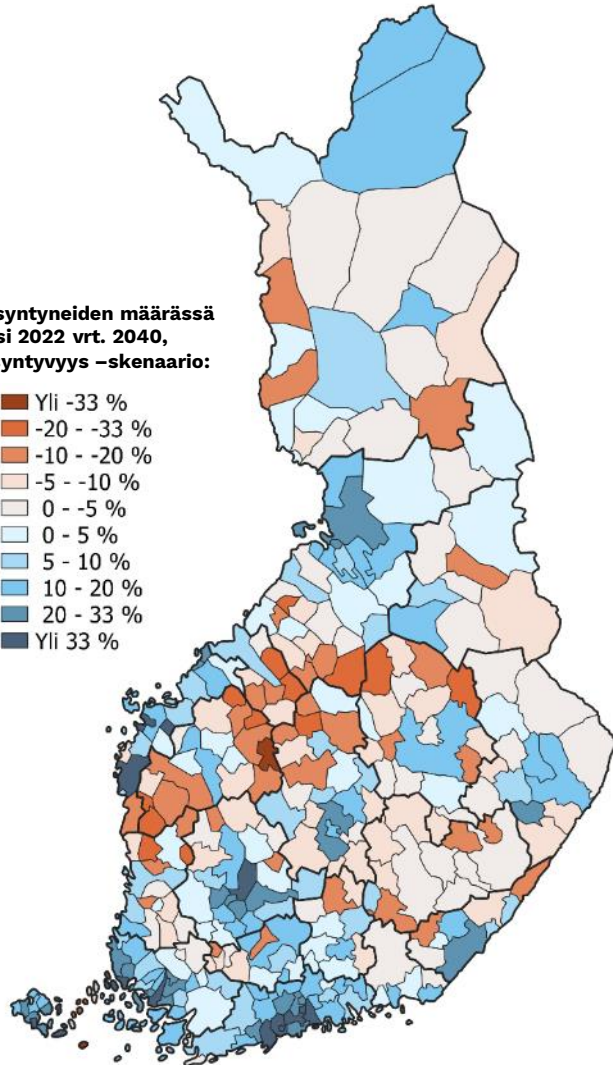
- Yli -33 %
- 20 - -33 %
- 10 - -20 %
- 5 - -10 %
- 0 - -5 %
- 0 - 5 %
- 5 - 10 %
- 10 - 20 %
- 20 - 33 %
- Yli 33 %

**Nykyinen syntyvyys
-skenaario**

Muutos syntyneiden määrässä
vuosi 2022 vrt. 2040,
elpyvä syntyvyys -skenaario:

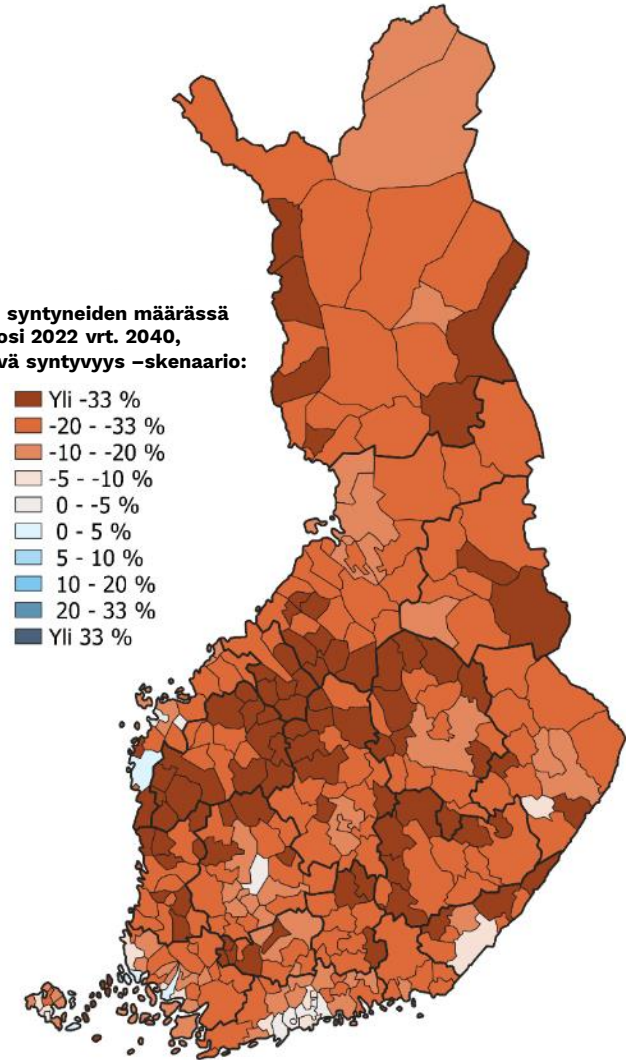
- Yli -33 %
- 20 - -33 %
- 10 - -20 %
- 5 - -10 %
- 0 - -5 %
- 0 - 5 %
- 5 - 10 %
- 10 - 20 %
- 20 - 33 %
- Yli 33 %

**Elpyvä syntyvyys
-skenaario**

Muutos syntyneiden määrässä
vuosi 2022 vrt. 2040,
heikkenevä syntyvyys -skenaario:

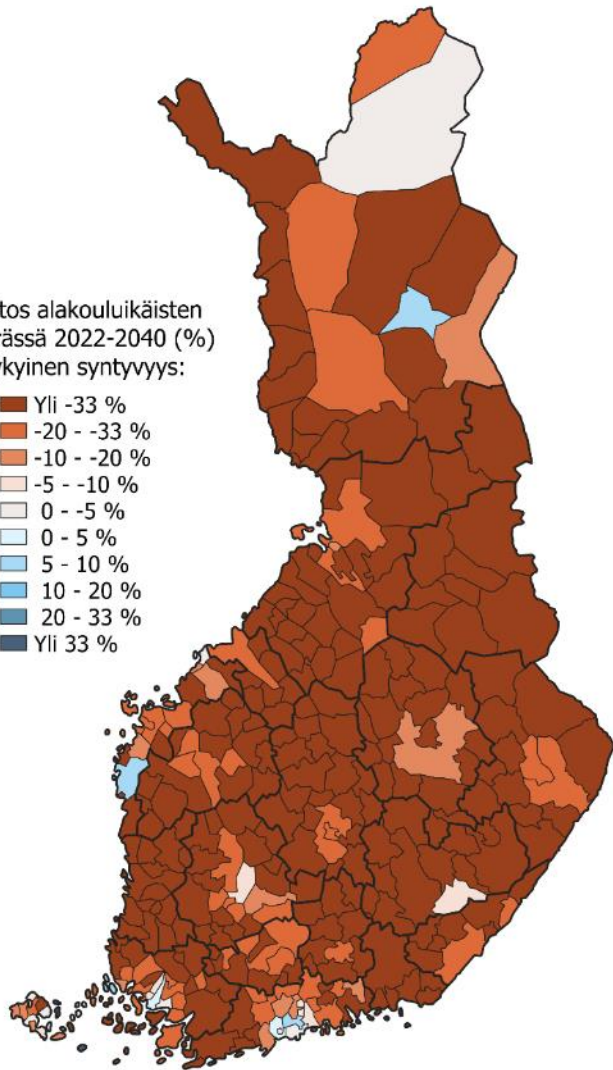
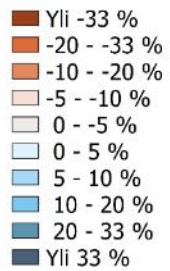
- Yli -33 %
- 20 - -33 %
- 10 - -20 %
- 5 - -10 %
- 0 - -5 %
- 0 - 5 %
- 5 - 10 %
- 10 - 20 %
- 20 - 33 %
- Yli 33 %

**Heikkenevä syntyvyys
-skenaario**

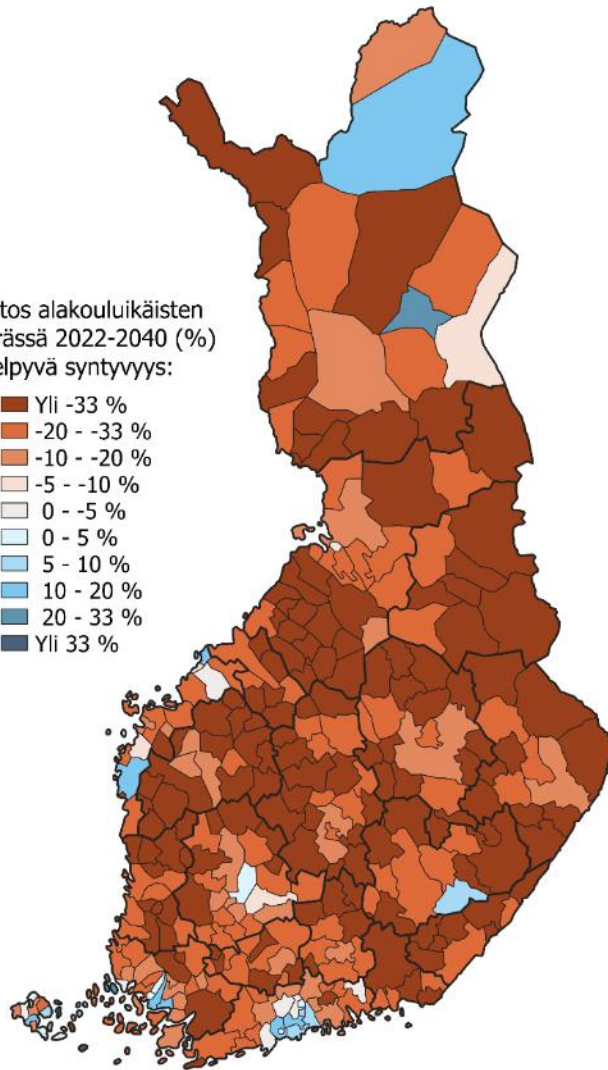
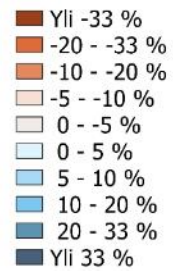
Alakouluikäisten kehitys skenaarioittain 2022-2040

Muutos alakouluikäisten
määrässä 2022-2040 (%)
nykyinen syntyvyys:

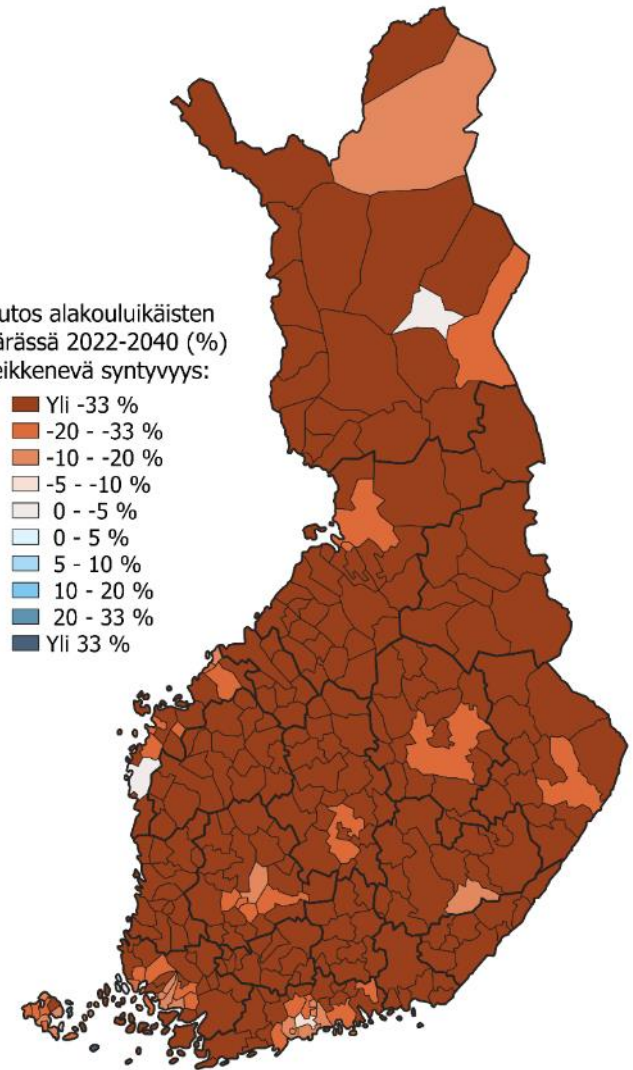
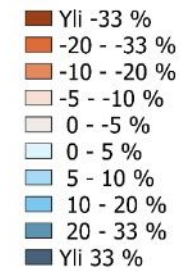
**Nykyinen syntyvyys
-skenaario**

Muutos alakouluikäisten
määrässä 2022-2040 (%)
elpyvä syntyvyys:

**Elpyvä syntyvyys
-skenaario**

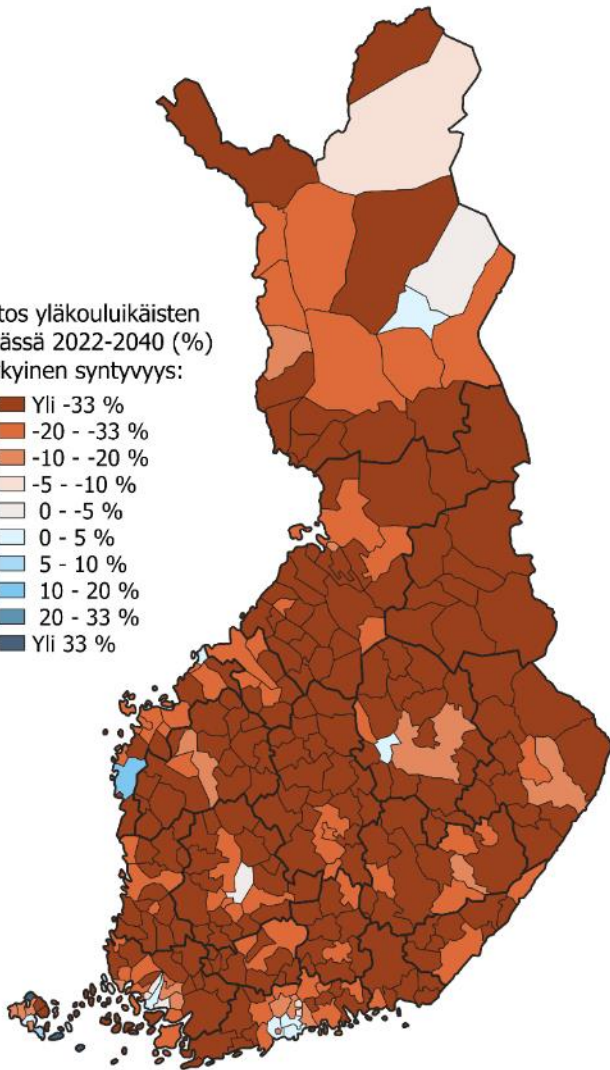
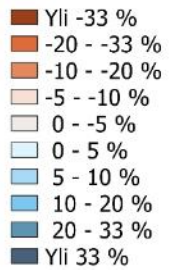
Muutos alakouluikäisten
määrässä 2022-2040 (%)
heikkenevä syntyvyys:

**Heikkenevä syntyvyys
-skenaario**

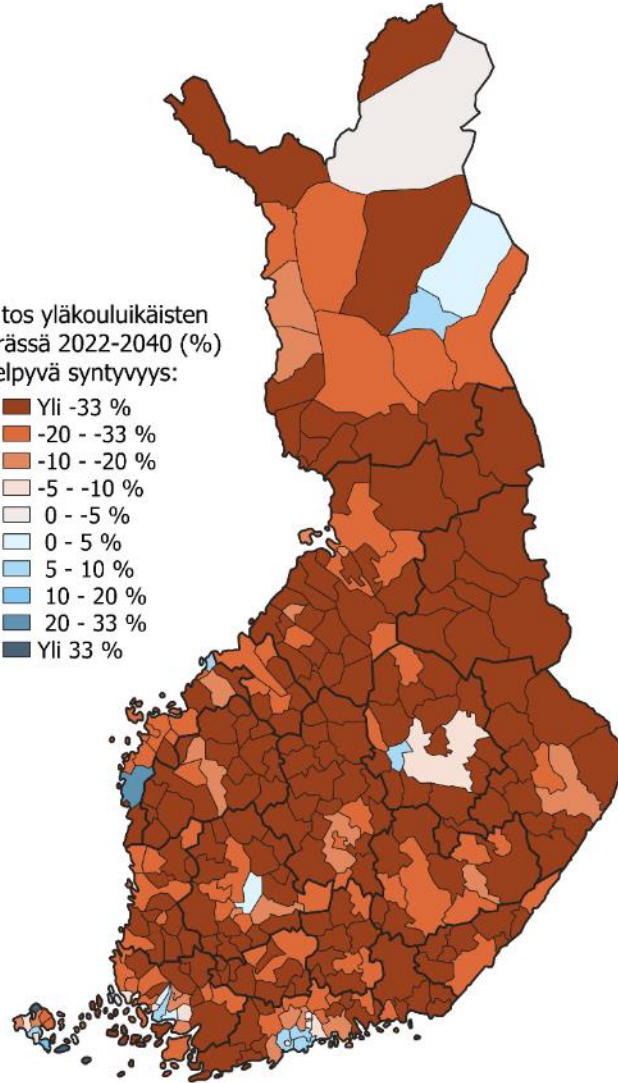
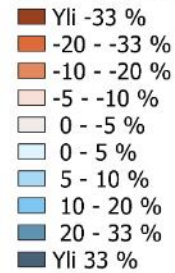
Yläkouluikäisten kehitys skenaarioittain 2022-2040

Muutos yläkouluikäisten
määrässä 2022-2040 (%)
nykyinen syntyvyys:

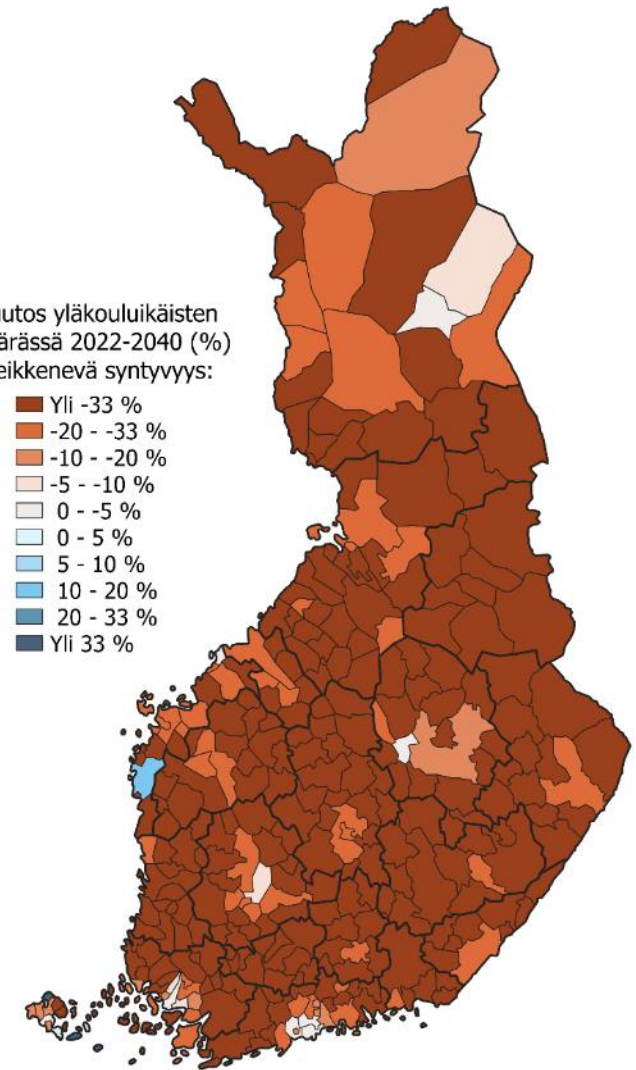
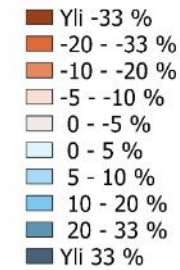
**Nykyinen syntyvyys
-skenaario**

Muutos yläkouluikäisten
määrässä 2022-2040 (%)
elpyvä syntyvyys:

**Elpyvä syntyvyys
-skenaario**

Muutos yläkouluikäisten
määrässä 2022-2040 (%)
heikkenevä syntyvyys:

**Heikkenevä syntyvyys
-skenaario**

Kuntaliiton johtopäätökset

- Lasten sivistykselliset oikeudet pitää yhteiskunnan turvata. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ei ratkaista yhdellä mallilla.
- Koulujen määrät tulevat vähenemään, koska ikäluokat pienenevät. Yhden peruskoulun kuntien määrä on kasvanut. Vain harva kunta pystyy kasvattamaan peruskoulujen määrää lapsimäärän kasvun perusteella.
- Kunnat voivat tehdä yhteistyötä perusopetuksen järjestämiseksi ja lähikouluperiaatteen toteuttamiseksi. Oppilasmäärän vähetessä tarve kuntien väliselle yhteistyölle kasvaa nykyisestä.
- Alueet eriytyvät, mutta eivät kokonaan autioidu. Lapsia asuu jatkossakin väestöä menettävillä alueilla.
- Suuremmissa kaupungeissa vieraskielisten oppilaiden määrät ja osuudet jatkavat kasvuaan. Sosiaalinen kestävyys ja segregaaation torjunta entistä merkityksellisempää.
- Tarvitaan joustavia ratkaisuja, jotta opetusta voidaan tarjota oppilaille laadukkaasti erilaisissa olosuhteissa ja tilanteissa.
- Nyt on hetki ottaa käyttöön yhteistyön ja joustavien opetuksen järjestämistapojen mahdollisuudet.

**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet